

Døves Verden

Olaf Hassel

Rune Anda

OLAF HASSEL

1898-1972

HVL 25.10.2022

Olaf Hassels bosteder

1 - Gården Store Hassel på Råen 1898
2 - Popperud v/Krekling stasjon 1915
3 - Darbu 1931
4 - Hokksund 1937

5 - Blåsbortveien 11, Oslo 1941
6 - Smestadveien 7, Oslo 1953
7 - Refstad allé 14, Oslo 1956
8 - Stallerudveien 93, Oslo 1969

Kristiania offentlige skole for døve

7. klasse 17. februar 1914 med 9 elever, fra venstre til høyre: Gustav Braathen, Margit Madsen, Dagny Aslaksen, Olivia Olsen, Birger Bergersen, Trygve Blilie, Georg Olsen stående ved globusen, Alfred Torp og Olaf Hassel.

Fra 1914. Olaf Hassel (lengst til høyre) har tegnet et skip ved bryggen på skoletavlen, i forbindelse med at lærerinnen, frk. Tharaldsen, forteller om Robinson Crusoe.

Store Hassel

Ca. 1925

2016

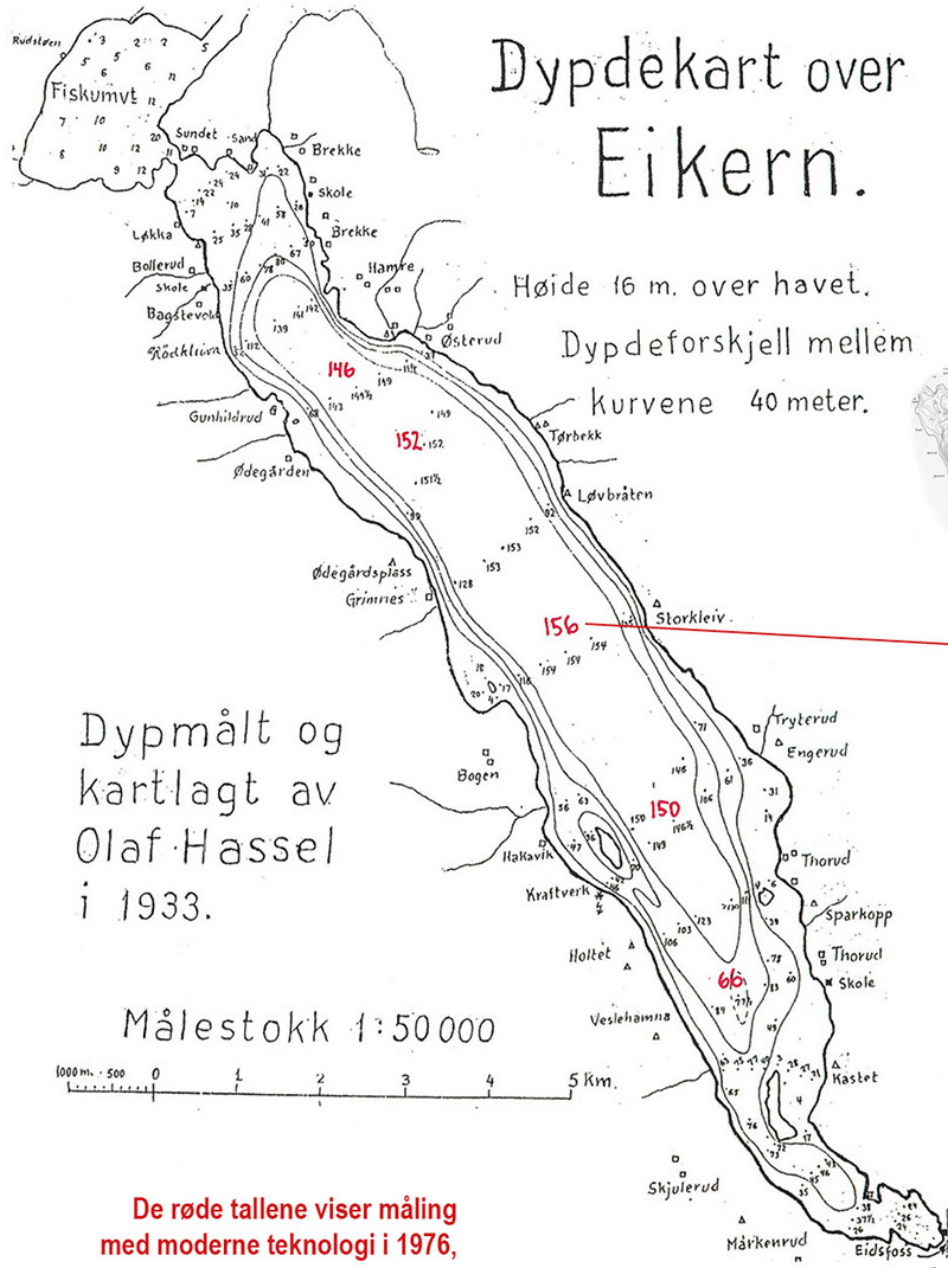

Olaf Hassel på Råen 22. mars (år?)
kl. 04.30 morgen.

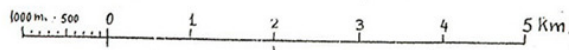
Dybdekart over Eikern.

Høide 16 m. over havet.
Dypdeforskjell mellom kurvene 40 meter.

Dypmålt og kartlagt av Olaf Hassel i 1933.

Målestokk 1:50 000

De røde tallene viser måling med moderne teknologi i 1976, se neste side.

Dybdekartet gir med teknologien fra 1976 bedre nøyaktighet enn kartet fra 1933, **men det er forbløffende hvor nøyaktig Olaf Hassel klarte å utføre jobben med manuelle metoder over 40 år tidligere.**

Eikervassdraget Interessentlag (EVI)
<http://www.eikern.no/Dybdekart.htm>

Olaf Hassel sammen med eieren av motorbåten, ute på sjøen for å måle dybden, tegnet av Tom Zeiffert, 2021.

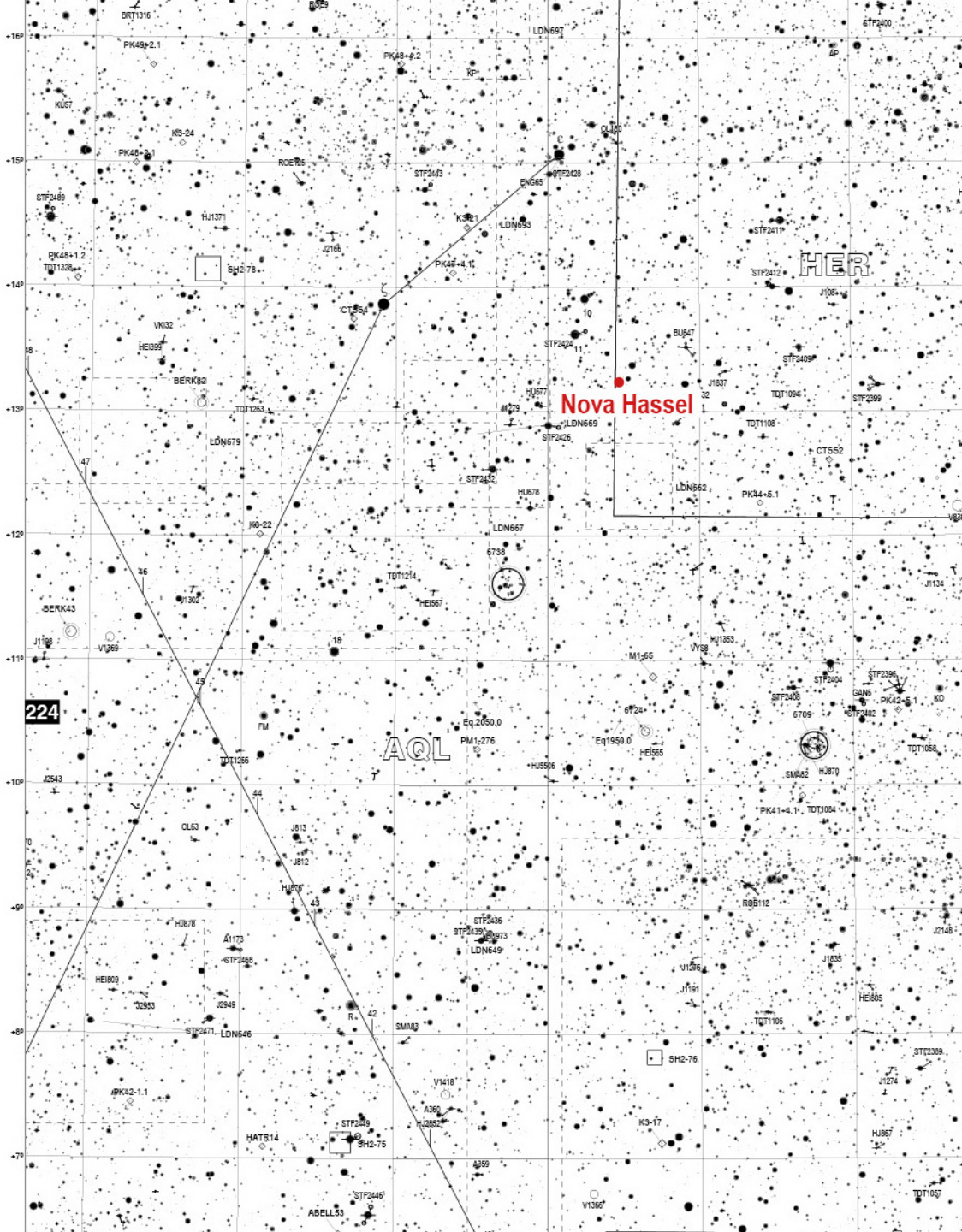

Olaf Hassel (1898-1972)

«Jeg kjenner stjernebillederne
saa godt at jeg behøver ikke at ha
stjernekart ved haanden under
observationerne»

*Olaf Hassel skrev dette da han søkte om å bli assistent
for professor Carl Størmer ved Universitetet i Oslo i 1919
i forbindelse med nordlysobservasjoner.*

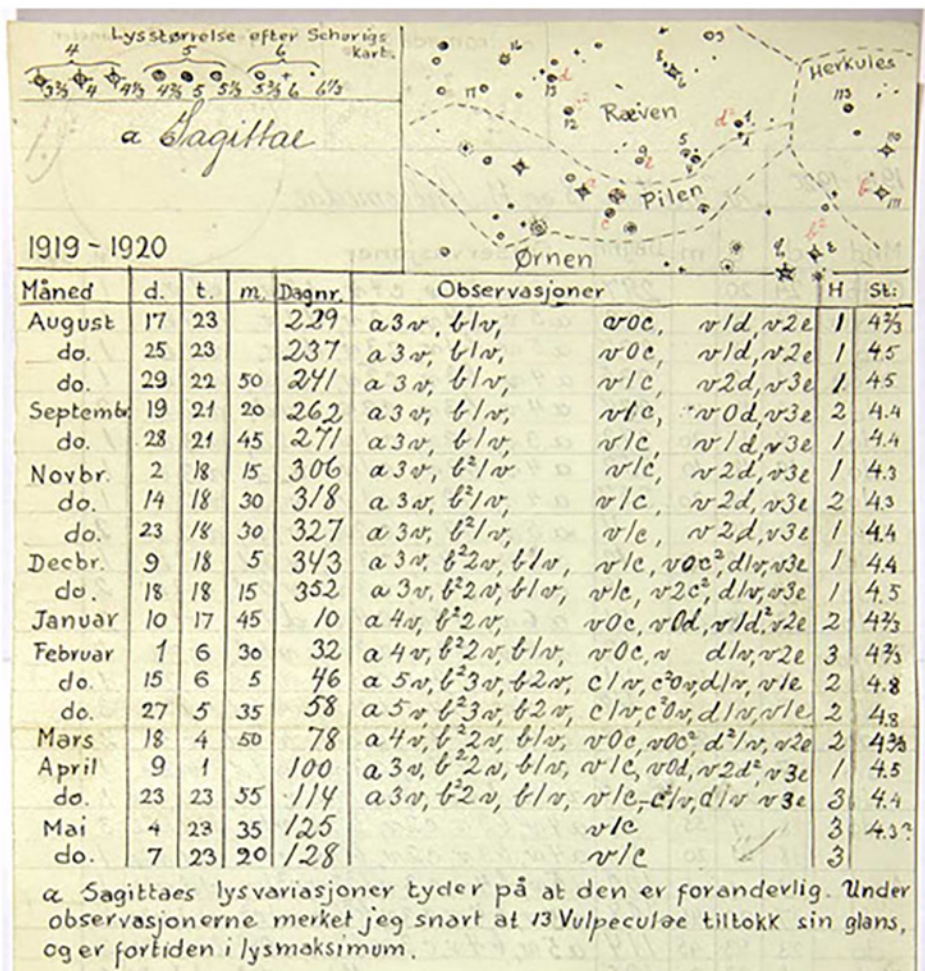
Hassels komet

Av S. Einbu

Det nordiske nova-selskapet

18.07.1918 fra Olaf Hassel til Sigurd Einbu:

Jeg vil med stor glæde melde mig som medlem av D.N.N.S., og faa utdelt søkefelt, kanskje mere end et felt, men De faar selv bestemme.

Sigurd Einbu skrev bl.a. i avisen Austland

04.05.1939 (etter Olaf Hassels komet-opdagelse):

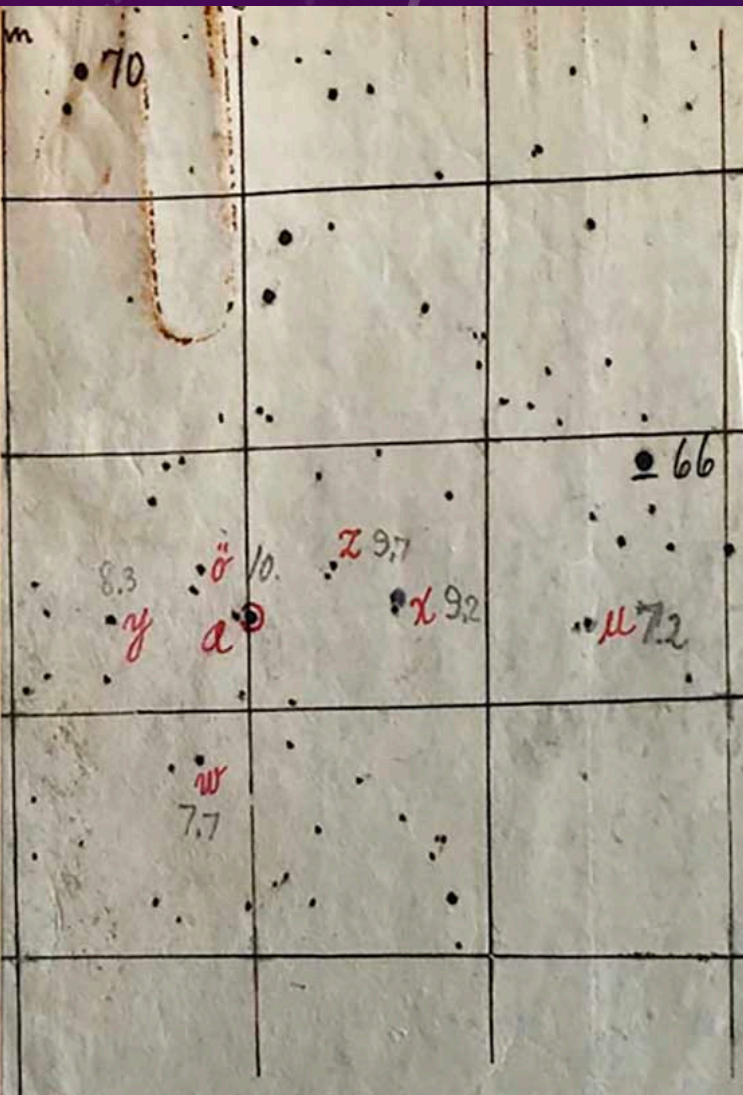
«Medlemsnr. 54 og 116 orsakar nok at Hassel den kvelden kom inn på deira einemerke, felt nr. 86, der kometen da stod. Truleg var det overskya på Lillestrøm og Veblungsnes, ettersom dei vakthavande ikkje fekk sjå kometen. Hassel har elles for lenge sida vida ut feltet sitt, så det berre er avgrensa av horisonten.»

Medlem nr. 105 (Olaf Hassel). (Fra Einbus brevsamling)

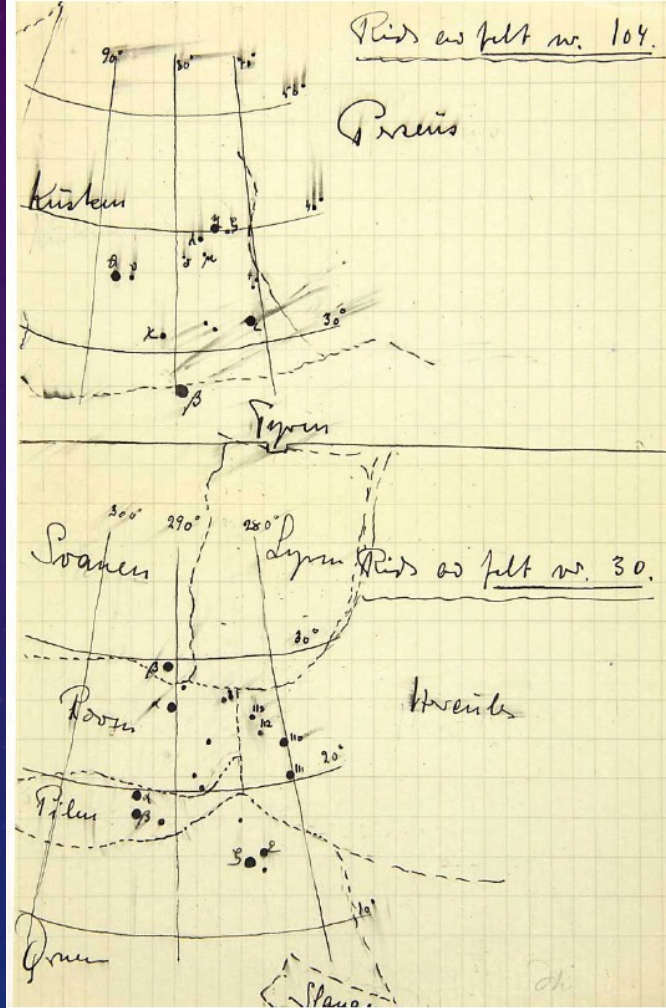

Forls. Mira, (o Ceti) 1941

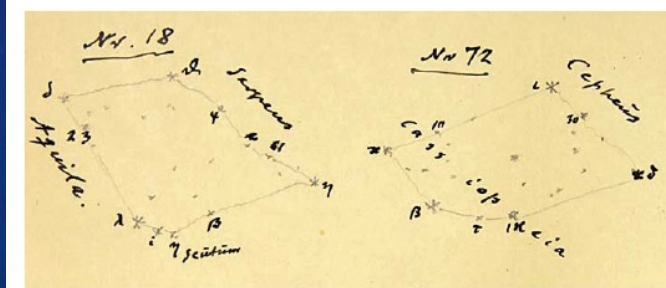
IP	Dato	Time		
1941-42				
	Aug 26	1 00	x2v1f	1 h I
	Sep 15	0 30	vok	1 h M ^v III
	17	0 45	k1v4u	1 h I
	20	3 00	k1v3u	2 h I
	Oct 9	22 30	vou	1 h M ^v II Fr
	14	22 15	u1v4a	1 h M ^v I Fr
	21	23	v0a	2 h I
	23	1	v0a	1 h I
	24	2	w0/v3z	1 h I
	27	2 05	v0aw	2 h Fr I
	Nov 9	21 15	w0/3v1x	1 h Fr w I
	13	23	w0/4v1i, v0z	3 h Fr w II
	15	21	w0/3v1z	1 h Fr w II
	24	24	w0/6v1a, w0z	1 h Fr w ^v II ^v
	Jan 6	20	x4v1a/v0z	3 h Fr M II
	14	20 45	x3v1a/x2v2a	1 h Fr I
	15	20 45	x4v1a/22v2a	2 h Fr I
	21	21 20	x3v1a/x4v1z	1 h M ^v Fr I
	Feb 8	20 25	v0x	1 h Fr I
	14	20 30	w0/4v1x	1 h Fr I
	18	21 30	w0/4v1x	1 h M ^v Fr I

Mira

Medlem nr. 8 – felt nr. 30 og 104.

Medlem nr. 73 – felt nr. 18 og 72.

Lysstyrkeforhold mellom ulike magnituder

For eksempel: +2 er 16 ganger så lyssterk som +5

Mag	-1	0	+1	+2	+3	+4	+5	+6	+7	+8	+9	+10	+11	+12	+15	+20
-1		2,5	6,4	16	40	100	250	640	1 600	4 000	10 000	25 000	64 000	160 000	2,5 mill	250 mill
+0	2,5		2,5	6,4	16	40	100	250	640	1 600	4 000	10 000	25 000	64 000	1 mill	100 mill
+1	6,4	2,5		2,5	6,4	16	40	100	250	640	1 600	4 000	10 000	25 000	400 000	40 mill
+2	16	6,4	2,5		2,5	6,4	16	40	100	250	640	1 600	4 000	10 000	160 000	16 mill
+3	40	16	6,4	2,5		2,5	6,4	16	40	100	250	640	1 600	4 000	64 000	6,4 mill
+4	100	40	16	6,4	2,5		2,5	6,4	16	40	100	250	640	1 600	25 000	2,5 mill
+5	250	100	40	16	6,4	2,5		2,5	6,4	16	40	100	250	640	10 000	1 mill
+6	640	250	100	40	16	6,4	2,5		2,5	6,4	16	40	100	250	4 000	400 000
+7	1 600	640	250	100	40	16	6,4	2,5		2,5	6,4	16	40	100	1 600	160 000
+8	4 000	1 600	640	250	100	40	16	6,4	2,5		2,5	6,4	16	40	640	64 000
+9	10 000	4 000	1 600	640	250	100	40	16	6,4	2,5		2,5	6,4	16	250	25 000
+10	25 000	10 000	4 000	1 600	640	250	100	40	16	6,4	2,5		2,5	6,4	100	10 000
+11	64 000	25 000	10 000	4 000	1 600	640	250	100	40	16	6,4	2,5		2,5	40	4 000
+12	160 000	64 000	25 000	10 000	4 000	1 600	640	250	100	40	16	6,4	2,5		16	1 600
+15	2,5 mill	1 mill	400 000	160 000	64 000	25 000	10 000	4 000	1 600	640	250	100	40	16		100
+20	250 mill	100 mill	40 mill	16 mill	6,4 mill	2,5 mill	1 mill	400 000	160 000	64 000	25 000	10 000	4 000	1 600	100	

R. S.

ALMANAKK

FOR ÅRET EFTER KRISTI FØDSEL

1939

SØNNENFJELLS-UTGAVEN

BEREGNET TIL UNIVERSITETETS OBSERVATORIUMS

BREDDE = 59° 54'.7

LENGDE = 10° 43'.4 ØST FOR GREENWICH

AV

KR. LOUS
OBSERVATORUTGITT AV
DET NORSKE
UNIVERSITETKRENKELSE AV UNIVERSITETETS ENERETT TIL Å
TRYKKE, UGI OG FORHANDLE ALMANAKKER OG
KALENDERE STRAFFES MED BØTER OG KONFISKASJON

ALMANAKKFORLAGET

SKIPPERGATEN 38 — EMIL MOESTUE A/S — OSLO

Pris 65 øre

April

1939

30 dager

	Solen			Månen		
	op	syd	ned	op	syd	ned
	t. m.	t. m.	t. m.	t. m.	t. m.	t. m.
1 Q Olav Engelbrektsson bort fra Norge 1537	5 47	12 21	18 56	15 35	22 20	4 28
2. rekke. Kristi inntog i Jerusalem. Johs. 12, 1-6.						
2 S Palmesøndag	5 44	12 21	18 59	17 5	23 13	4 46
3 M Vaksineringsinnført 1810	5 41	12 21	19 1	18 35	—	5 4
4 I Nidaros domkirke brent 1328 ☉	5 38	12 20	19 4	20 3	0 6	5 22
5 D Svensk-russisk avtale om å vinne Norge 1812	5 35	12 20	19 6	21 28	0 59	5 41
2. rekke. Jesus innstifter nadverden. Matt. 26, 17-29.						
6 I Stjærtorsdag	5 32	12 20	19 9	22 46	1 52	6 6
2. rekke. Jesu lidelseshistorie. Matt. 26, 30-27, 50.						
7 F Langfredag	5 29	12 20	19 11	23 58	2 45	6 37
8 L Rud. Keyser professor 1829	5 26	12 19	19 14	—	3 37	7 14
2. rekke. Kristus står op fra de døde. Luk. 24, 1-9.						
9 S 1. påskekong	5 23	12 19	19 16	0 57	4 29	8 1
2. rekke. Maria ser herren. Johs. 20, 11-18.						
10 M 2. påskekong	5 20	12 19	19 18	1 44	5 19	8 57
11 I Flagget frigitt 1838 ☉	5 17	12 18	19 20	2 20	6 7	10 0
12 D Magnus Erlingsson kronet 1164	5 15	12 18	19 23	2 47	6 54	11 8
13 I Evangelisk-krist. salmebok 1798	5 12	12 18	19 26	3 8	7 38	12 18
14 F Sommermål	5 9	12 18	19 28	3 26	8 22	13 30
15 L Norske lov 1687	5 6	12 17	19 30	3 41	9 5	14 42
2. rekke. Jesus åpenbarer sig for disiplene. Johs. 21, 1-14.						
16 S 1. f. e. påskekong	5 3	12 17	19 33	3 55	9 48	15 55
17 M Danske lærde skoler 1739	5 0	12 17	19 35	4 9	10 32	17 10
18 I Flyttedag	4 57	12 17	19 38	4 25	11 17	18 27
19 D Solførmyrkelse ☉	4 54	12 16	19 40	4 42	12 4	19 44
20 I Pensjonslov 1917	4 51	12 16	19 42	5 4	12 55	21 2
21 F Alm. stemmerett for menn 1898	4 48	12 16	19 45	5 30	13 46	22 16
22 L Forordn. om skogbruket 1795	4 45	12 16	19 48	6 6	14 42	23 25
2. rekke. Simon, elsker du mig? Johs. 21, 15-25.						
23 S 2. f. e. påskekong	4 43	12 16	19 50	6 52	15 37	—
24 M Arlige storting sanksjonert 1869	4 40	12 15	19 53	7 53	16 34	0 22
25 I Store gangdagen (Marc. ev.)	4 37	12 15	19 55	9 4	17 31	1 8
26 D Bjørnstjerne Bjørnson † 1910 ☉	4 34	12 15	19 58	10 23	18 26	1 43
27 I	4 31	12 15	20 0	11 48	19 20	2 11
28 F Telegrafbygging vedtatt 1854	4 28	12 15	20 2	13 14	20 13	2 33
29 L Skattefrihet for nyrydning 1752	4 25	12 14	20 5	14 42	21 4	2 52
2. rekke. Fader, herliggjør din sønn. Johs. 17, 1-8.						
30 S 3. f. e. påskekong	4 23	12 14	20 7	16 8	21 56	3 10

Dagens lengde øker fra 1. til 30.: 2 t. 35 m.

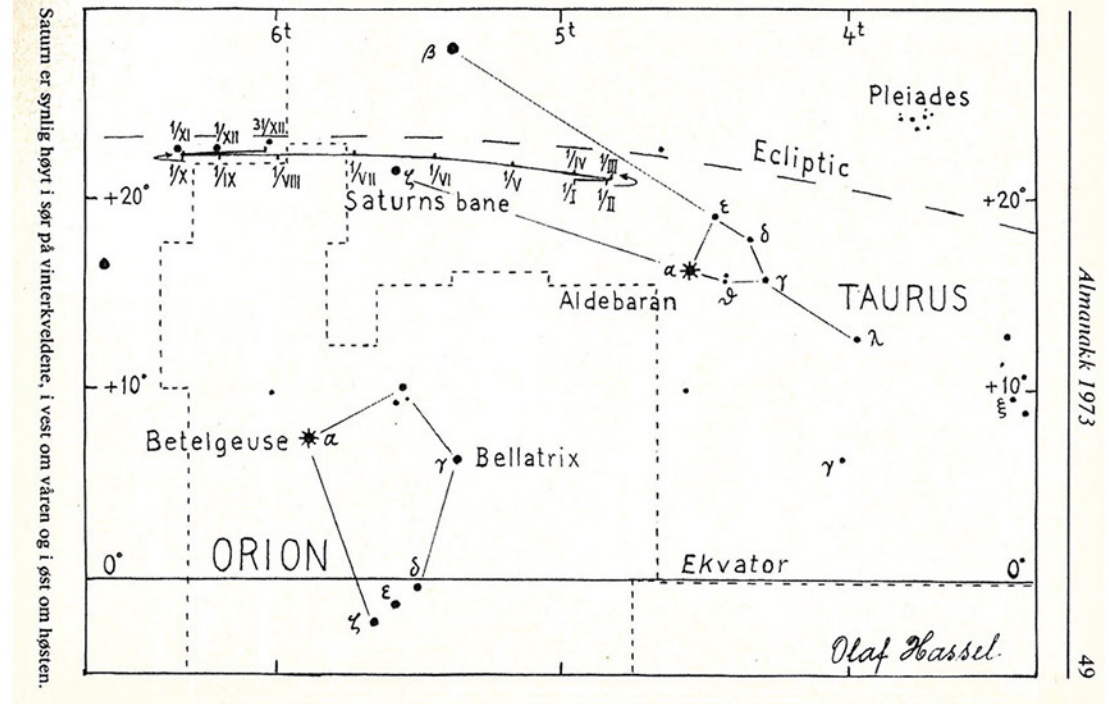
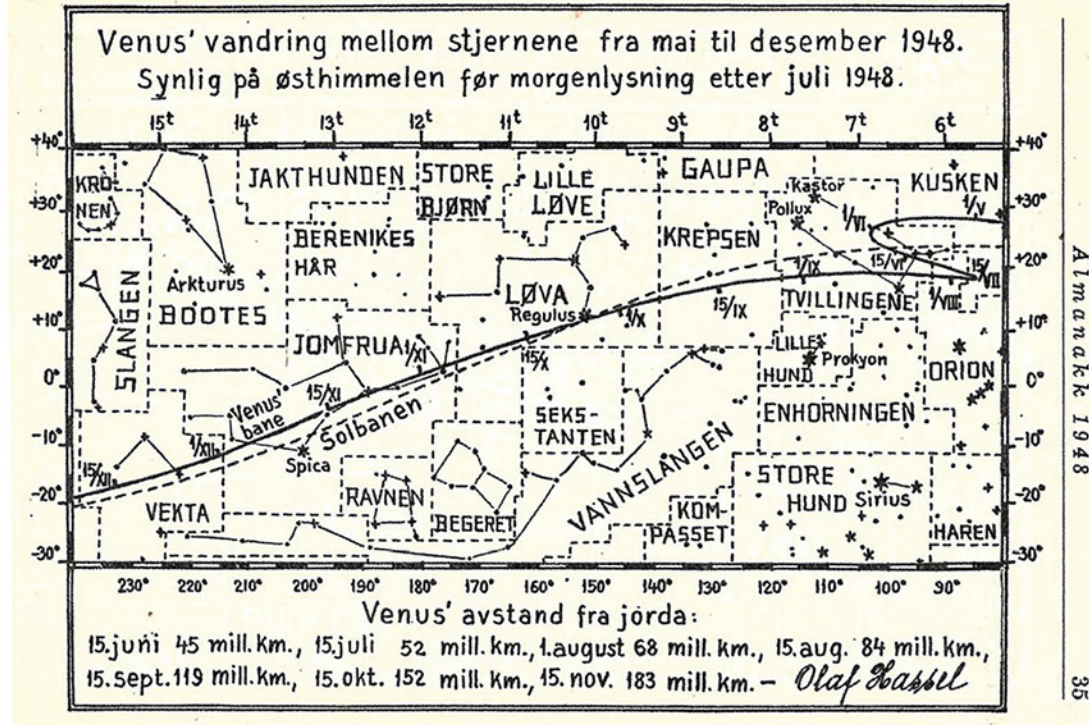
S.

Opdaget Hassels komet 16. april kl. 21.35.

Sne
21.00
19
17
16
15
24
18
15
14
14
15
19
18
16
15
14
12
10
8Sne
6.00
4.00
2.30
2
0
Hassels
Komet
1.natt
3.natt
5.natt
6
7
8
9
10
11
12
13
14

Olaf Hassel tegnet planetkart i Almanakken fra 1948 til 1973

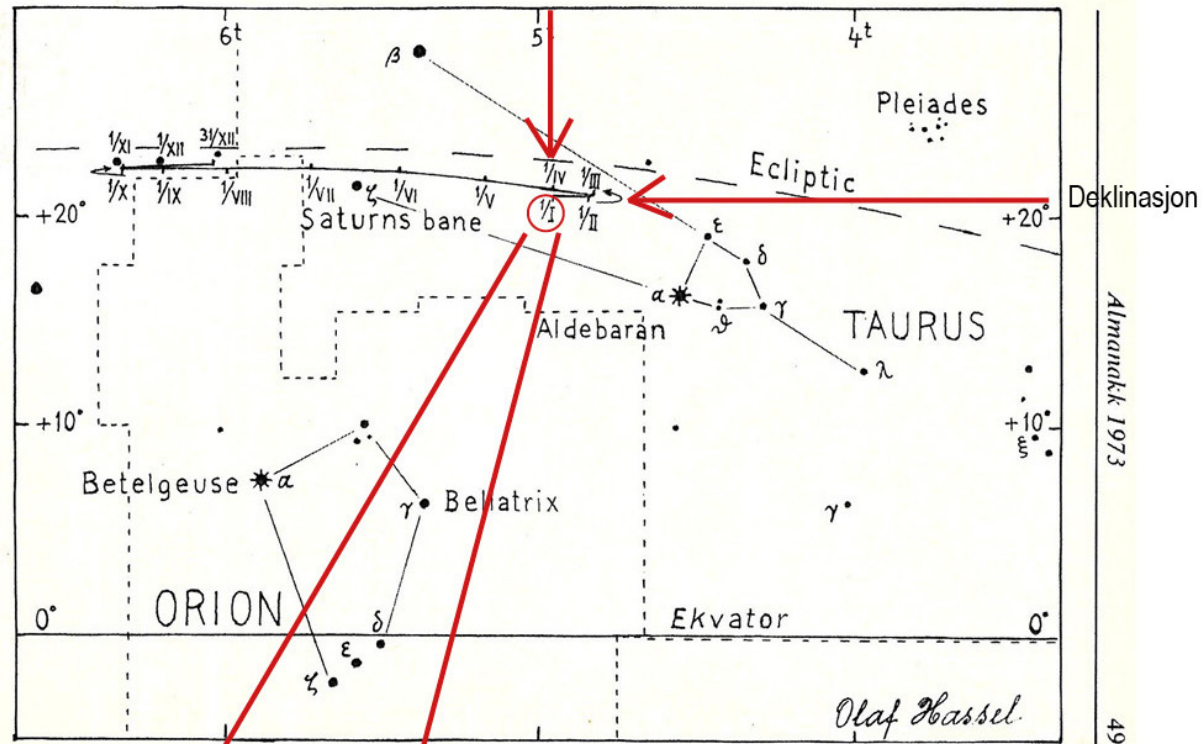

107 kart med tegning av planetbaner gjennom ekliptikken har Olaf Hassel laget til Almanakken for perioden fra 1948 til 1973. Før ham var det vennen hans, Sigurd Einbu, som gjorde det. Etter ham var det Bjørn Ragnvald Pettersen.

Du kan finne alle planetkartene, tegnet av Olaf Hassel, hos www.dovearkiv.no.

Saturn er synlig høyt i sør på vinterkveldene, i vest om våren og i øst om høsten.

250

SATURN, 1973

JA	APP. R.A.			S	APP. DEC.			H.P. S.D.			DISTANCE	EPH-TR		
	H	M	S		°	'	"	°	'	"		H	M	S
0	4 57	13.631	-18.185	+21 02	27.34	-	17.34	1.03	9.18	8.122 7936	+	6 9470	22 15 13	
1	4 56	55.446	17.920	21 02	10.00	-	16.87	1.08	9.17	.129 7406	7 2340	22 10 59		
2	4 56	37.526	17.644	21 01	53.13	-	16.36	1.08	9.16	.136 9746	7 5182	22 06 46		
3	4 56	19.882	17.359	21 01	36.77	-	15.85	1.08	9.16	.144 4928	7 7994	22 02 33		
4	4 56	02.523	17.065	21 01	20.92	-	15.32	1.03	9.15	.152 2922	8 0774	21 58 20		
5	4 55	45.458	-16.763	+21 01	05.60	-	14.77	1.08	9.14	8.160 3696	+	8 3524	21 54 07	
6	4 55	28.695	16.451	21 00	50.83	-	14.23	1.08	9.13	.168 7220	8 6236	21 49 55		
7	4 55	12.244	16.130	21 00	36.60	-	13.66	1.08	9.12	.177 3456	8 8912	21 45 43		
8	4 54	56.114	15.801	21 00	22.94	-	13.10	1.07	9.11	.186 2368	9 1549	21 41 31		
9	4 54	40.313	15.460	21 00	09.84	-	12.51	1.07	9.10	.195 3917	9 4150	21 37 20		
10	4 54	24.853	-15.113	+20 59	57.33	-	11.93	1.07	9.09	8.204 8067	+	9 6706	21 33 09	
11	4 54	09.740	14.753	20 59	45.40	-	11.32	1.07	9.08	.214 4773	9 9224	21 28 58		
12	4 53	54.987	14.387	20 59	34.08	-	10.69	1.07	9.07	.224 3997	10 1701	21 24 48		
13	4 53	40.600	14.011	20 59	23.39	-	10.05	1.07	9.06	.234 5698	10 4132	21 20 38		
14	4 53	26.589	13.628	20 59	13.34	-	9.37	1.07	9.04	.244 9830	10 6521	21 16 29		

Nordlysfotograf Olaf Hassel

I januar 1940 –
i 33 kuldegrader
- tok han 395
bilder fra
kl. 17 til neste
morgen kl. 07

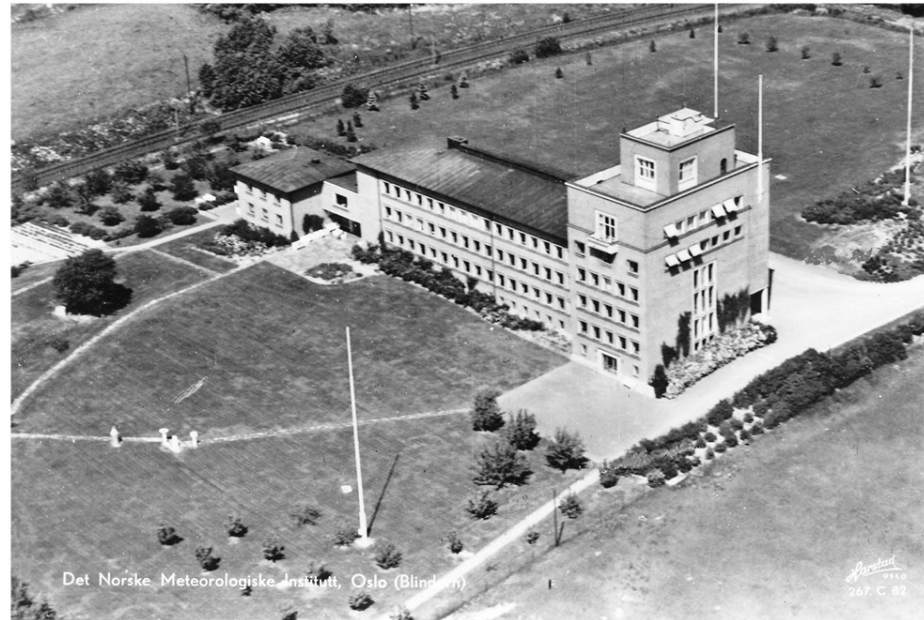
Professor Størmer om Olaf Hassels
nordlysfotografering:

"Han arbeider med en presisjon som
er fabelaktig."

Meteorologisk Institutt 1941-1968

Takket være Olaf Hassels interesse for meteorologi fra han var en ung gutt og hans overbevisende kunnskap om feltet, ble han endelig ansatt ved Meteorologisk Institutt. Han kom til å trives på jobben som han har hatt i over 27 år.

Personalia.

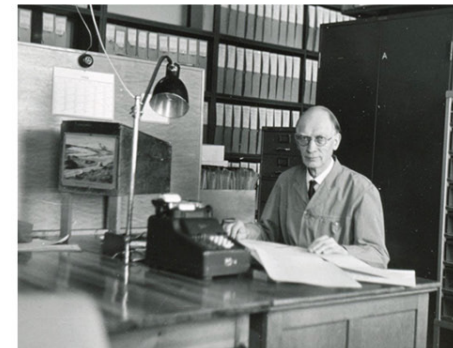
Tegn og Tale nr. 3/1941

Det vil glede hans mange venner å erfare at han fra nå av er ansatt ved Meteorologisk Institutt på Blindern etter dets ansettelsesråds beslutning.

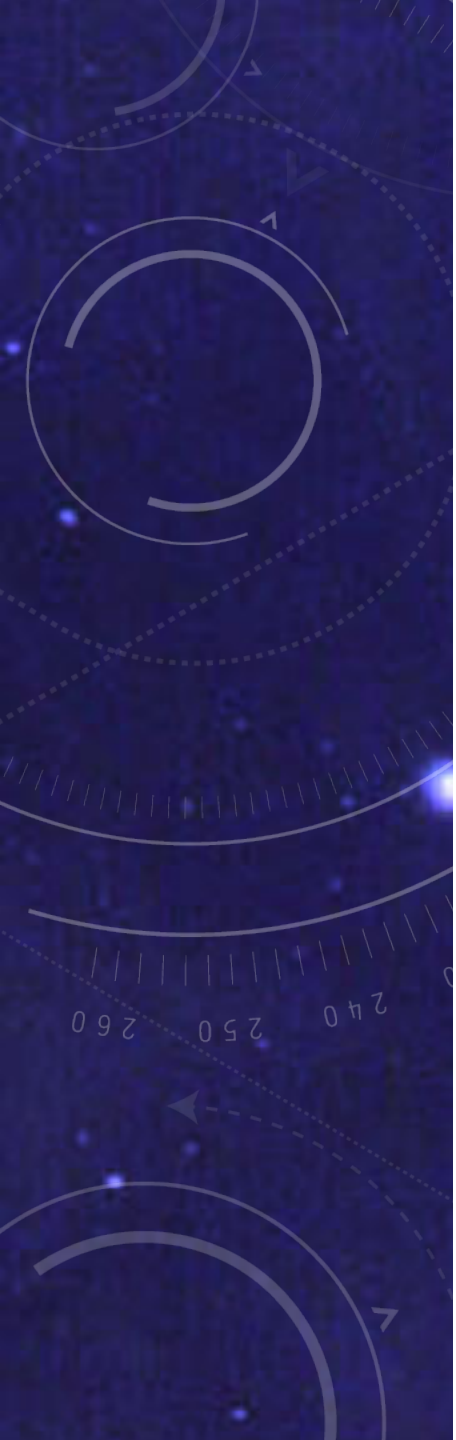
Han skriver selv at han liker seg aller best der oppe og gleder

seg over det omfangsrike og innviklede vitenskapelige arbeid som er helt etter hans hjerte. Billedet viser ham i sitt eget arbeidsrom i instituttets klima-avdeling. Vi gratulerer!

Januar 1966. (Foto: Familien)

Stavern kirke

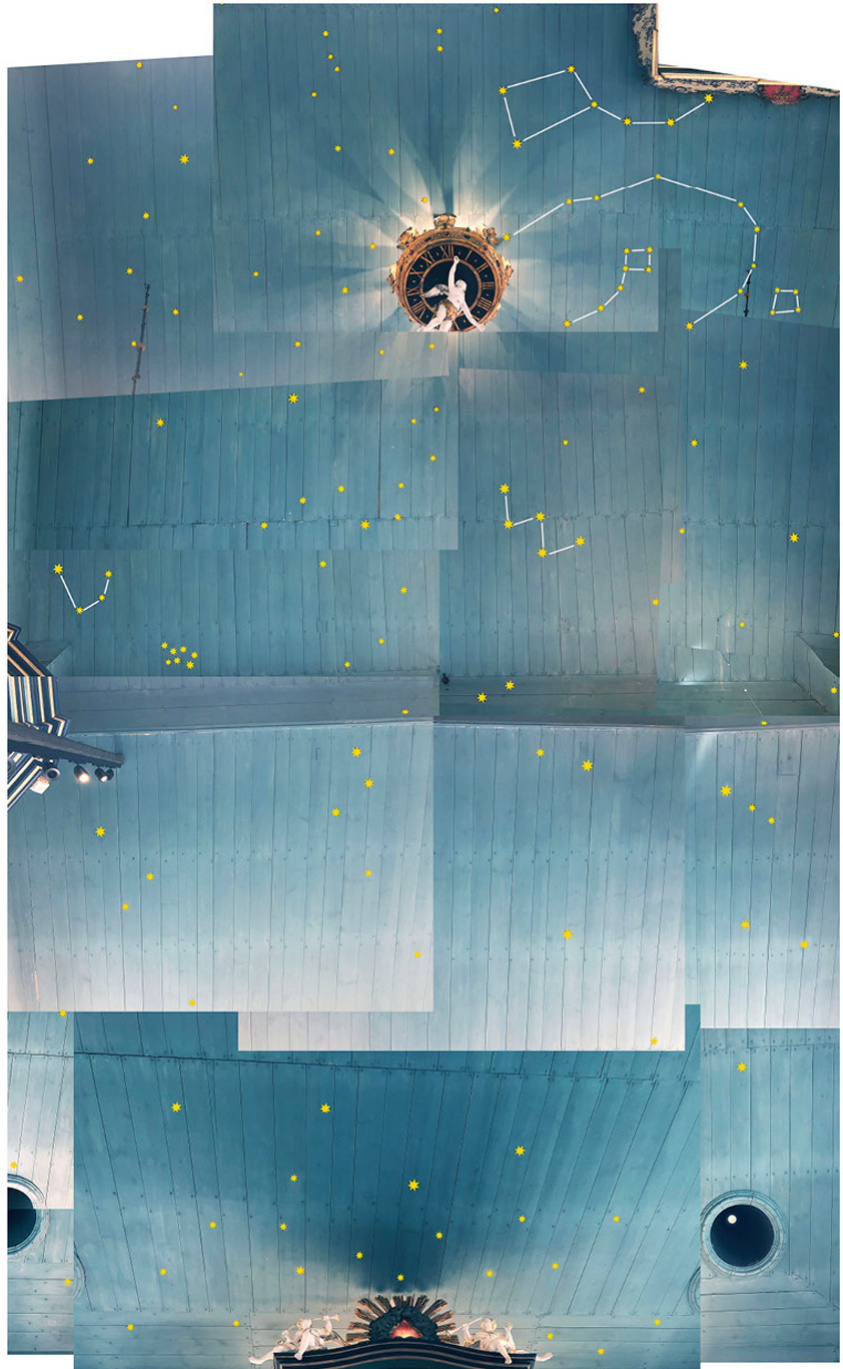
19.08.2020

Bryllup under stjernetaket i Stavern

Den nesten 270 år gamle kirken i Stavern ble valgt da Olaf Hassel giftet seg med sin Marie. Først og fremst fordi han likte så godt «skikkelige stjernebilder» i taket der.

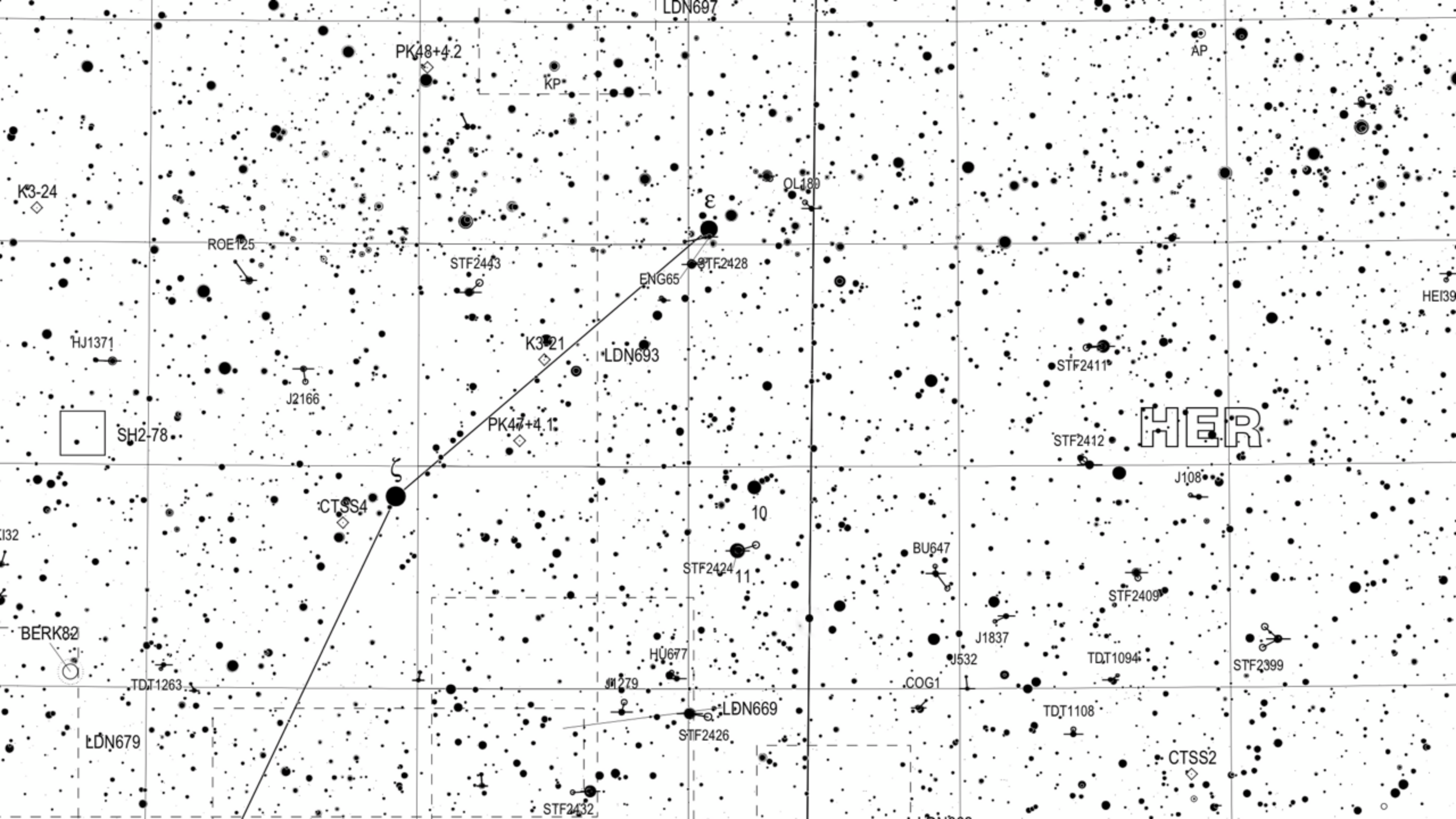
Marie og Olaf Hassel giftet seg i Stavern kirke lørdag 5. juli 1947. (Billedsamling: Familien.)

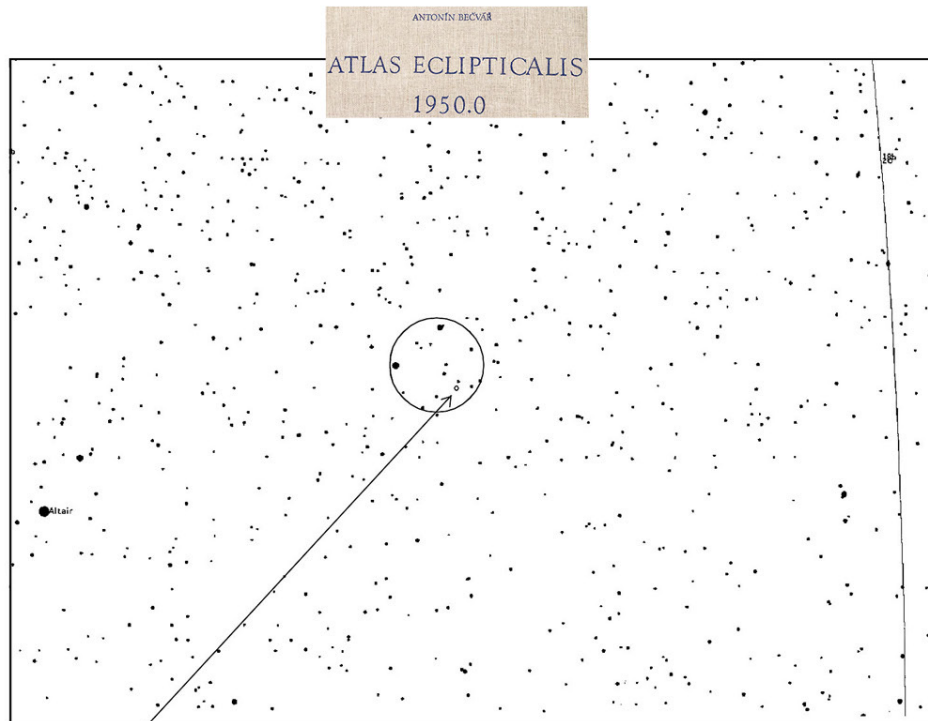

Nova Hassel

Nova Hassel

Posisjon: RA: 18h 55m 03s - DEC: +13°10.1'

*Stjernene ovenfor viser kun 1,48% av hele stjernehimmelen.
Sirkelen viser et område sett fra en vanlig prismekikkert (8x40).*

Johnny Skorve, en flittig astronomi-skribent i Aftenposten, skrev blant annet følgende i «Tegn og Tale» nr. 3/1960:

«Det er en fantastisk bedrift av Hassel å finne en så svak stjerne og kunne si at denne er ny. Bare et meget inngående kjennskap til stjernenes innbyrdes stilling gjør det mulig å utpeke nye stjerner på denne måten. Legg merke til at novaen blusset opp inne i Melkeveien og her står det aldeles tett med stjerner.

I synsfeltet til en prismekikkert vil man ofte ha flere hundre stjerner og det skal da virkelig noe til å peke ut en av disse som ny og ukjent. Jeg tar ikke for hårdt i når jeg sier at det er ikke så mange her i verden som sitter inne med en så grundig og detaljert kjennskap til stjernekonstellasjoner som Hassel.»

• E Aql

4. mars 1960 kl. 5.25 MET.

18 Aql.

				Magn.
4. mars 1960 kl.				3.0
5. "	"			3.5
6. "	"			
7. "	"	5.25 Nr. 18 Aql > Nova > nr. 11 Aql.	0 D ₂ I	4.6
8. "	"	5.30 Nova større Oppklaring		4.1
9. "	"	1.40 Nova litt svakere		4.3
"	"	3	" sterkere	4.0
"	"	4		4.1
"	"	5	ε Aql. 3 Nova 2 18 Aql 0 I	4.1
10. "	"			
11. "	"	2.55 NO nr. 18 Aql.	0 0 D I	
"	"	3.50 NO " 18. "	0 0 D II	
"	"	5.00 Nr. 18 + N 3 " 10 "	0 0 M ₂ D II	
10. "	"	2.15 ε 3 N 1 " 18 Aql	0 I	
"	"	3.10 NO " 18 "	0 II	
"	"	4.15 ε 3 N 1 " 18 "	0 I	
"	"	5.15 ε 3 N 1 " 18 "	0 0 I	
17. "	"	5.30 NO nr. 11	0 D ₂ I	
18. "	"	2.05 N litt svakere enn nr. 18		
"	"	5.15 N litt sterkere " " 18		
20. "	"	5.15 MET Nr. 11 + N 2 nr. 10	D ₂ M ₁ II	
21. "	"	1.20 NO nr. 10	0 II	
"	"	2.55 NO nr. 10	0 I	
24. "	"	0.25 N < " 10		
"	"	1.30 Nr. 10 + N 2 c	0 I	
"	"	4.00 " 10 + N ₂	0 I	
25. "	"	4.10 " 10 + N ₂	Nova klar him. I	
27. "	"	4.15 " 10 3 N 1 e	Fjord skyer II	
28. "	"	1.10 " 10 3 N 1 e	0 I	
30. "	"	1.10 " 10 4 N 1 e	0 I	
"	"	2.45 " 10 4 N 1 e	0 I	
"	"	4.40 " 10 4 N 1 e rødorange	0 I	

Det har i ettertid kommet informasjon om novaen. Ifølge «The Times» viste novaens spektrum at dens ytre gasshulle ble slynget ut med en radialhastighet på ca. 1300 km pr. sekund. Den 7. mars var novaens farge gulaktig. Senere fikk den en smukk rød-orange gullglans, skrev Hassel.

Man har funnet ut at Hassels nova befant seg ca. 10 000 lysår borte. Det vil si at stjerneeksplosjonen skjedde 95 000 000 000 000 000 kilometer fra Jorden (vårt solsystem). Et svimlende tall.

Lysset beveger seg med en hastighet på 299792,458 kilometer i sekundet. Man regnet derfor ut at stjerneeksplosjonen skjedde for ca. 10 000 år siden, derav «lysår».

Olaf Hassels «observatorium» på loftet

i Refstad allé 14 i Oslo

fotografert av ukebladet NÅ etter nova-oppdagelsen i 1960

AKTUELLE MEDDELELSER
FRA ASTRONOMISK SELSKAB.
Observatoriet, Østervold 3, Kbhvn. K.

Nr. 410.

NOVA HASSEL.

Et telegram fra professor *Rosseland* i Oslo, meddeler, at *Olaf Hassel* den 7. marts har fundet en ny stjerne af 5^m i følgende position:

$$\alpha_{1855.0} = 18^{\text{h}} 51^{\text{m}} \quad \delta_{1855.0} = +13^{\circ} 0'.$$

Darnell og *Jesper Trier*, København, fotografere den nye stjerne den 8. marts og meddeler, at den er synlig for det blotte øje. *Axel V. Nielsen*, Aarhus, så også den nye stjerne i dag til morgen og anslår størrelsesklassen til 4^m4.

AKTUELLE MEDDELELSER
FRA ASTRONOMISK SELSKAB.
Observatoriet, Østervold 3, Kbhvn. K.

Nr. 412.

NOVA HERCULIS 1960 (*Hassel*).

Denne nye stjerne er nu nedadgående i lysstyrke. Den synes at have haft sit maksimum flere dage før opdagelsen. Japanneren *Honda* på Kurasiki-observatoriet har fundet den på ældre patruljerings-plader og angiver, at den den 27. februar var svagere end 10^m, og at den fotografiske størrelsesklasse den 4. marts var 3^m.

Dens tilnærmede position angives fra Royal Greenwich Observatory at være: $\alpha_{1950.0} = 18^{\text{h}} 55^{\text{m}} 2^{\text{s}}.4$, $\delta_{1950.0} = +13^{\circ} 10' 3$.
Farven er tydeligt rødlig.

Amerikansk utmerkelse til Olaf Hassel

NRKs filmarkiv hadde ikke lyd til denne kopien fra Dagsrevyen 7. april 1961.

<http://www.andata.no/hassel/PDF-VIDEO/16-NRK-08-04-1961-AAVSO-overrekkelsen.mp4>

Kongens fortjenstmedalje i gull

Onsdag 23. september 1970 var Olaf Hassel hos Kong Olav og mottok medaljen. Han var den 15. døve i Norge som fikk fortjenstmedalje, og kanskje den tredje i «gull».

Hos Kongen
Kongen gav onsdag foretrede for professor Chr. S. Stang, general-løytnant Rolf Eriksen og meteorologfullmektig Olaf Hassel, alle Oslo.

25.09.1970 til forfatteren:

Onsdag middag var jeg hos Kongen på Slottet og takket ham for hans fortjenstmedalje i gull som fylkesmann P. Koren dekorerte meg 13. sept.

09.10.1970 til forfatteren:

I går kveld var jeg budt til familiefest i Oslo i anledning av Kongens gullmedalje til meg.

27.11.1970 til forfatteren:

Uventet har Det kongelige Kirke- og undervisningsdepartementet innbudt meg til lunsj kl. 13 i Parkveien 45, bak Slottet i morgen.

Samme dag som **Olaf Hassel**
fikk Kongens fortjenstmedalje
23. september 1970,

ble Norges Døveforbunds
framtidig forbundsleder
Niels Kristensen født!

Nåværende leder, altså!

Foto: R.A.

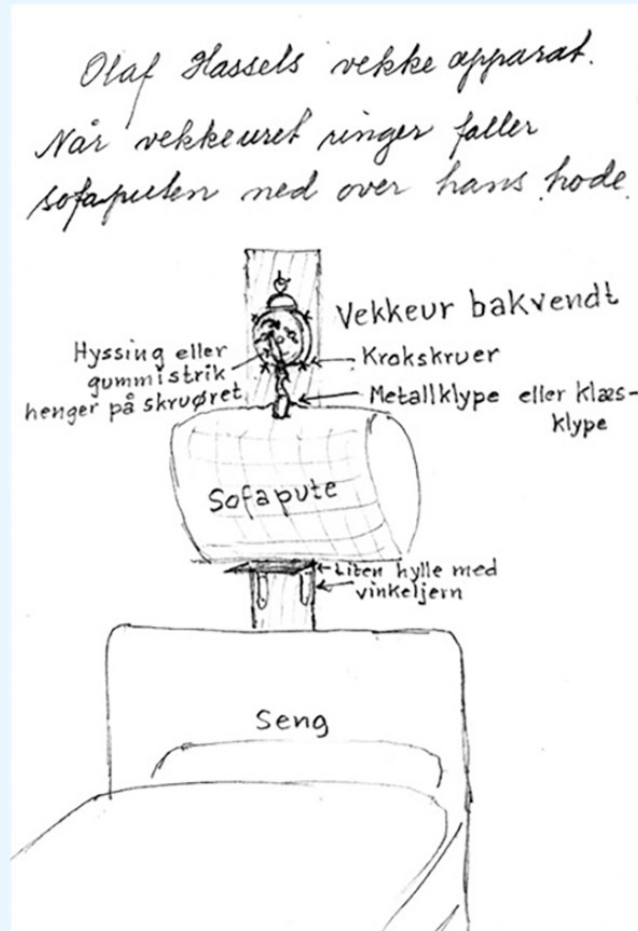

Olaf Hassels oppfinnelser

Som døv ble det en del utfordringer. Hvordan bli vekket på bestemte klokkeslett, også om natten når man skulle observere noe på stjernehimmelen?

Hvordan kommunisere med noen, hvordan bringe signaler fram? (Se side 166)

Det ble mange utfordringer, men de gjorde ikke Olaf Hassel handlingslammet.

Denne tegningen sendte Olaf Hassel til forfatteren i 1971.

Dette bildet er fra soverommet til forfatteren i 1971. (RA)

Telemark
Arbeiderblad
27. jan. 1940

Astronomen Hassel samler på spådommer om verdens gang og undergang.

Men tror ikke på dem!

Amatørastronomen Olaf Hassel ble kjent over hele verden etter at han oppdaget den nye kometen den 15. april i fjor. Han fikk henvendelser fra alle verdens kanter, lykkønskninger fra kjente astronomer i Norge og i utlandet. I norske og utenlandske aviser sto det artikler om ham, like ens i astronomiske tidsskrifter i alle land.

Hassel sjøl er en beskjeden mann, og det var med kledelig selvfølge han tok i mot all denne virak. Han lever sitt liv som før. Leser faglitteratur og studerer språk om dagen, observerer og fotograferer nordlys om kvelden og om natta. Fritid tenker han sjelden på. Det eneste er at han liker å få en samtale med en eller annen som er interessert i språk og dagens aktuelle problemer, krigene og det enkelte menneskes forhold til samfunnet og til andre. Men helst vil han «fly inn i stjernehimlen». Der kan ikke verden og dens ondskap få tak i ham. For Hassel tror lite på verden og menneskene. Han mener at deres gjerninger vitner i mot dem.

Dessuten holder han på med et kurs — i fransk.

Bladet spurte om han hadde håp om å gjøre flere oppdagelser på stjernehimlen.

— Jeg har alltid sjansen, svarte han. Og jeg er blitt mer optimistisk nå etter oppdagelsen av den nye kometen. Til da hadde jeg faktisk oppgitt håpet om å bli den første oppdageren av den neste kometen.

Det er tydelig at hendingene i tia gjør sterkt inntrykk på Hassel. Under samtalen kommer han stadig vekk tilbake til krigen og dens meningsløshet. Han kan ikke fatte, sier han, at et menneske først sendes ut på slagmarken og blir lemlestet, sia blir det lappet sammen igjen. Det er uten sammenheng.

Han viser fram noe rart. En samling utklipp av profetier om krig, katastrofer og undergang som han har samlet i 15 år. Så spør han oss:

— Tror De at profetiene går i oppfyllelse?

Nei, svarer vi. Heldigvis går

De sa oss visst at kometen ville komme igjen. Er det tilfelle? Og når?

— Ja, den vil komme igjen om noe over 300 år.

— Da vil den altså komme til syne på samme stedet?

— Nei, i en annen bane.

— Åssen kan dere holde rede på alt dette?

— Astronomene har laget lister over de forskjellige kometers banelementer som viser f. eks. kometens perihelieavstand, baneretning i forhold til jordbanen o.s.v. Neste gang kometen kommer på gjensitt kan våre generasjoner oppleve stjerneregn fra kometens veldige kjerne eller hale.

— Dette er altså ingen spådom, sier vi smilende.

— Nei, astronomien er vitenskap, svarer Hassel, — og de tegn som viser seg på himlen har sin sikre forklaring. Når vi forutsier en solformørkelse eller et stjerneregn, så er ikke det noen mystisk spådom, men et resultat av nøyaktig utregning med

Om å leve som døv

Ethvert menneske har behov for sosial kontakt. I de mange årene Hassel bodde på bondegården, langt fra andre døve og bare omgitt av bygdefolk som ikke kunne tegnspråk følte han et savn, som han selv skriver: «Selv om naturvidenskapen har interessert og gledet mig, har jeg i den senere tid savnet et muntert eller hyggelig liv, som de hørende nær sagt daglig nyder». Det understreker at ethvert menneske har behov for sosial kontakt.

Første verdenskrig 1914-1918

«Den første verdenskrigen var allerede i gang. På grunn av oljemangel og parafinrasjonering måtte lampen tennes sent om kvelden og slukkes tidlig om morgenen i vinterhalvåret. For ikke å kjede meg i mørket før lampen tentes om kvelden, gikk jeg ut og betraktet stjernehimmelen mens de andre i familien hygget seg med prat, fiolion og trekkspill», sa *Olaf Hassel til avisen Hadeland 04.10.1960.*

06.02.1936 til Einbu:

De skrev bl.a. at det for mig er en tung skjebne å være døv, men det arbeide som interesserer mig har gitt mig megen glede. Ja, jeg har i den senere tid mer og mer følt følgerne av døvheten. Døvheten står som en skranke mellom mig og folk. I hjembygden føler jeg mig fremdeles som en halv fremmed utlending omgitt av bygde folk, der kjenner hverandre og er hyggelige mot hverandre som familiemedlemmer.

Jeg føler mig næsten som et stedbarn i en stor familie. For mig er verden taus i dobbelt forstand. I de forløpne 20 år etter min konfirmasjon har mitt liv vært stille og delvis ensomt. I den stilling følte det næsten som om jeg befant mig ombord i et polarskip i isdrift over Polhavet – langt borte fra muntert liv og hyggelig selskap i verden.* Liksom polarfolkene observerte jeg stjerner og nordlyset, og loddet op vannet og målte dypdetemperaturen i noen av de siste år.

* Jeg har bodd på en gård hvor der ikke fandtes pike eller dame i huset i så lang tid som 15 år etter min konfirmasjon! For den døve føles det næsten verre å være i hørendes selskap enn å sitte alene hjemme.

01.12.1936 til Conr. B. Svendsen

Takk for ditt hyggelige besøk hos oss i Drammen den 7de november! Du har bedt mig skrive noe morsomt

til dig. Næsten hele tiden siden mine skoledager har jeg levet stille og delvis ensomt. I de første 20 år etter min konfirmasjon ga min skjebne og min stilling ikke mig anledning til å være med i hyggelige ungdomsfester og andre moroer.

Jeg har ikke vært i julefest eller juletreff siden 1910 – altså på 26 år! I de to siste år har jeg forholdsvis ofte vært sammen med andre døve, vesentlig i døveforeninger. De mennesker jeg har snakket med eller somme tider har vært sammen med i henimot 20 første år etter min konfirmasjon er næsten bare mannfolk og næsten ingen dame! Jeg synes det er rart å se mig i den særstilling. Selv om naturvidenskapen har interessert og gledet mig, har jeg i den senere tid savnet et muntert eller hyggelig liv, som de hørende nær sagt daglig nyder.

Jeg sammenligner mig med den store engelske filosof Stuart Will, som aldri fikk leke med andre barn i sin barndomstid. Da mitt liv har vært temmelig fattig på morsomme opplevelser, er det vel vanskelig for mig å skrive noen morsom historie til dig. Men mitt liv og virke i de siste 10-15 år er utvilsomt interessant for andre å høre om.

Folk i min hjembygd har ikke fått meget rede på min virksomhet. Jeg har liten lyst til å fortelle dem om alle de resultater jeg under flerårige strev fremover og opover har oppnådd. Jeg har fortalt andre døve lite eller helst ikke om mig selv, for jeg synes det vilde være like så utekkelig som å fortelle om sine oppnådde idrettsresultater. Det har vært noe ubehagelig for mig da noen døve spurte mig etter min astronomiske virksomhet, og kalte mig professor. *)

*) Min døvvelærer Lauritz Fjørtoft sa engang til Alfred Thorp, som satt ved siden av mig i undervisningstimen at jeg skal bli lærer i Universitetet. Naturligvis tenkte jeg ikke på annet enn spøk. Men nu vet jeg ikke om den spådom kan gå i oppfyllelse en gang i fremtiden.

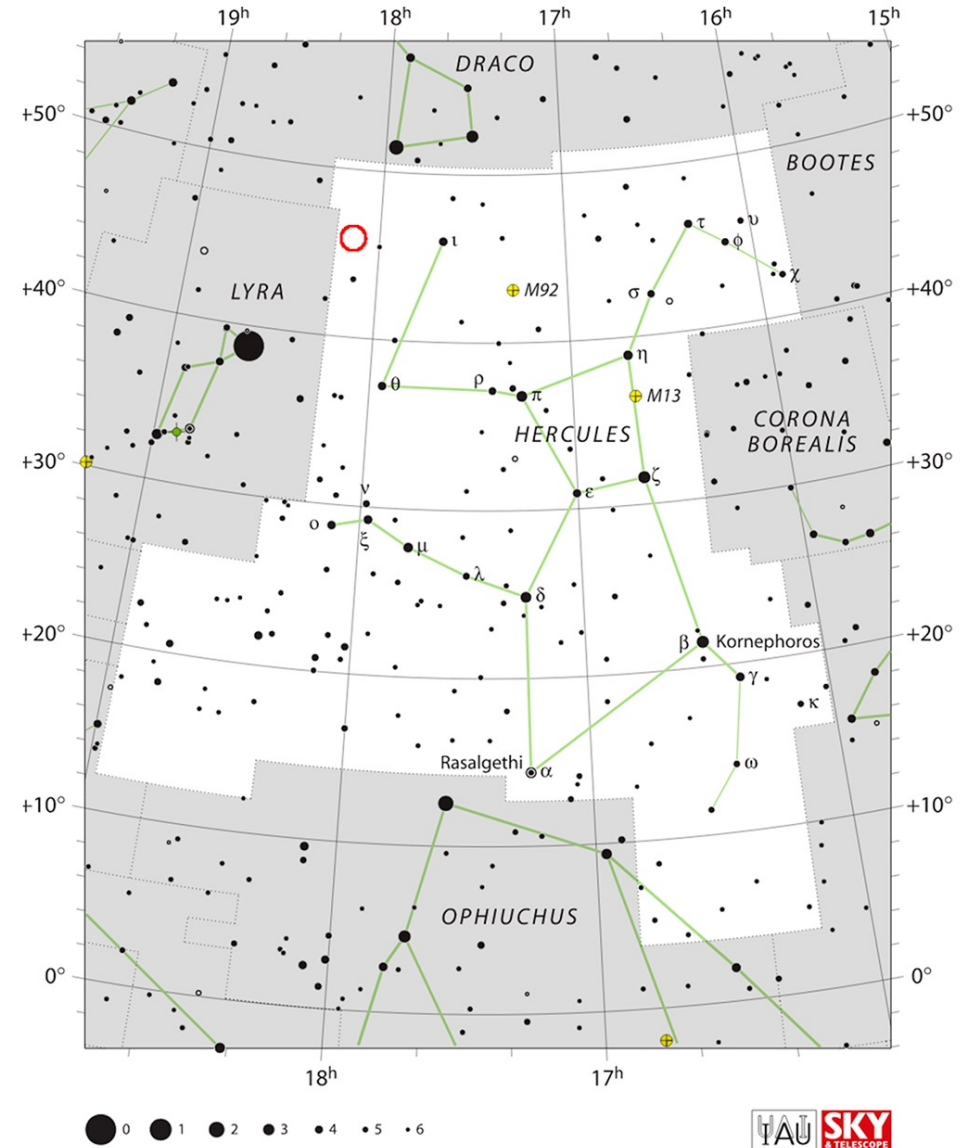
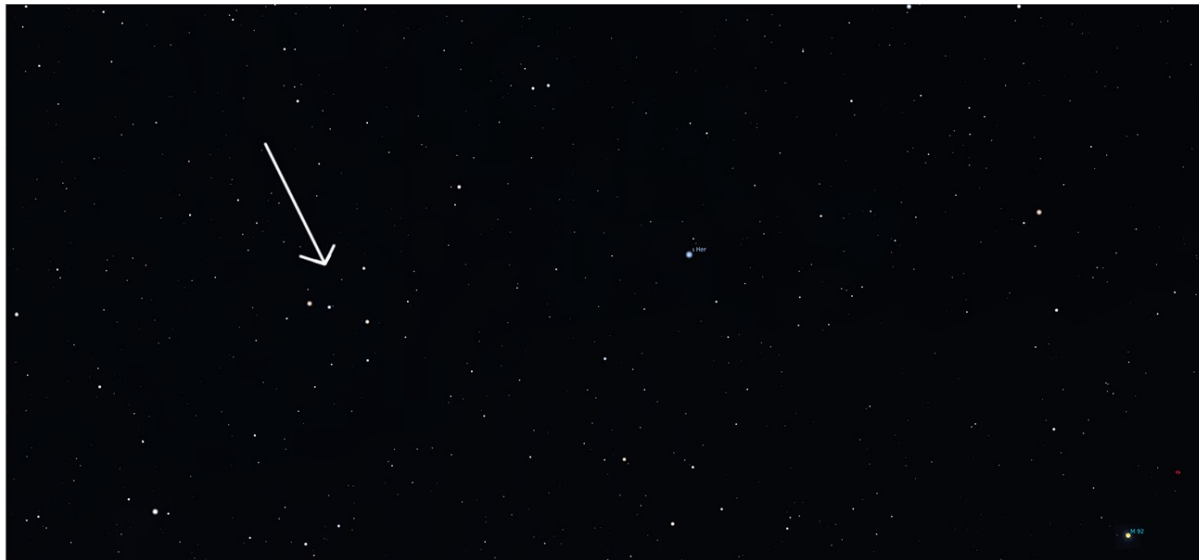
Mitt første møte med Olaf Hassel var i mars 1971 forbindelse med døvemesterskapet i bridge i Oslo. Jeg var hjemme hos ham og han tok meg med til Blindern (bildene).

«Julestjernen», oppdaget 13. desember 1934.

Olaf Hassel så den første gang 24. desember ca. kl. 17.

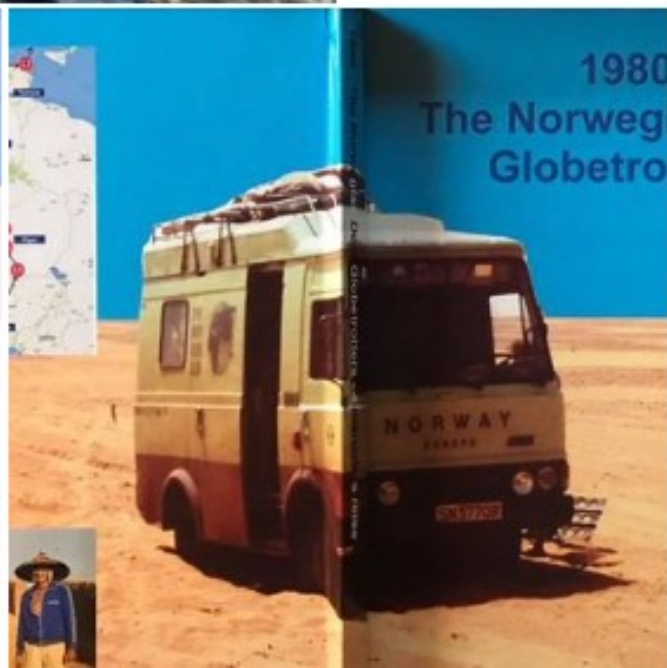
NRK

<http://www.andata.no/hassel/PDF-VIDEO/17-NRK-2-juledag-1964.mp4>

**Da jeg kom på kontoret i
kirken julaften**

I oktober 2020 feiret vi at det er
40 år siden
vi var på 4 måneders reise i Afrika.

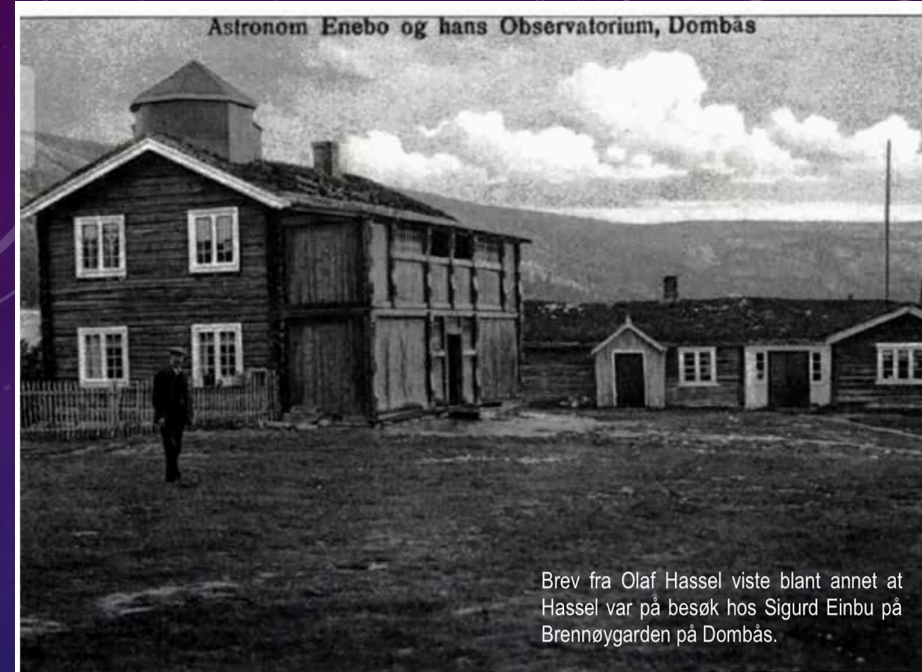

Dombås 10. juni 2021

Ola Tovmo, Gunnar Bentsdal og Rune Anda.

Foto: Norunn Kalvenes

Brev fra Olaf Hassel viste blant annet at Hassel var på besøk hos Sigurd Einbu på Brennøygarden på Dombås.

Sigurd Einbu på tunet på Brennøygarden. På taket på hovedbygningen

Sigurd Einbus hjem,
Brennøygarden på Dombås

(solgt av familien høsten 2020)

<http://www.andata.no/hassel/PDF-VIDEO/19-Besøk-på-Dombås-10-06-2021.mp4>

Foto:
Norunn
Kalvenes

Video-film
hentet fra
Oslo Døve-
forenings
film-arkiv
2016

<http://www.andata.no/hassel/PDF-VIDEO/18-Olaf-Hassel-paa-Skaug-1969.mp4>

Olaf Hassel, Norway
1898-1972

THE END

Linker:

Litt av hvert om Olaf Hassel på min hjemmeside:

<http://www.ndhs.no/OH/OH.htm>

Alle brev jeg fikk fra Olaf Hassel 1970-1972:

<http://andata.no/hassel/1970-1972-Brev-fra-Hassel.pdf>

Olaf Hassel – i «Hverdagsdøv» desember 2021:

<https://www.youtube.com/watch?v=4JprYPrAJI4>

Bok om Olaf Hassel – som bok nummer 1 i døves bokserie hos:

<https://dovesverden.no/bok-serie>

Døves Verden

Olaf Hassel

Rune Anda